

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

675

Vragen van de leden **Nijboer** en **Mei Li Vos** (beiden PvdA) aan de ministers van Financiën en van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie over *de hoge additionele kosten bij het gebruik van een creditcard voor betalingen en specifiek voor boekingen bij vliegtuigmaatschappijen* (ingezonden 26 oktober 2012).

Antwoord van minister **Dijsselbloem** (Financiën) mede namens de minister van Economische Zaken (ontvangen 27 november 2012).

Vraag 1

Bent u bekend met het rapport van het Britse Office of Fair Trading (OFT) over betaal- en boekingskosten¹ en de op basis daarvan in het Verenigd Koninkrijk eind 2011 goedgekeurde wetgeving² die een einde maakt aan het «betalen om te betalen»?

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2 +3 + 4

Vindt u de introductie van vergelijkbare wetgeving in Nederland wenselijk? Zo nee, waarom niet?

Bent u bekend met de Europese consumentenrichtlijn (2011/83/EU) waarin in artikel 19 wordt gesteld dat de kosten voor de consument niet de kosten voor de verkoper mogen overschrijden? Waarom geldt deze richtlijn niet voor aanbieders van passagiersvervoer (luchtvaart)? Zijn er andere sectoren uitgezonderd?

Deelt u de mening dat de doorberekende kosten voor betalingsverkeer niet boven de kostprijs behoren te liggen?

Geldt er in Nederland een maximum voor de prijs die een bedrijf een consument mag berekenen voor het gebruik van een betaalpas, creditcard of een ander betaalmiddel of betaalwijze? Zo nee, zou u een dergelijke maximumprijs wenselijk vinden?

¹ Office of Fair Trading. «Payment surcharges: response to the Which? super-complaint» Juli 2012 (update). Link: http://www.offt.gov.uk/shared_offt/super-complaints/OFT1349resp.pdf

² The Telegraph, «Credit card fees ban: a victory for travellers», 23 december 2011. Link: <http://www.telegraph.co.uk/travel/travelnews/8975261/Credit-card-fees-ban-a-victory-for-travellers.html>

Antwoord 2+ 3+ 4

De wetgeving in het Verenigd Koninkrijk ziet op de kosten die handelaren in rekening brengen aan hun klanten. Deze kosten mogen niet hoger zijn dan de in werkelijkheid door handelaren gemaakte kosten. Dit laat onverlet dat de kosten voor het betalen met een creditcard, ook in het Verenigd Koninkrijk, hoog kunnen zijn; dit is met name het geval indien door de creditcardmaatschappij of betaaldienstverlener van de handelaar een percentage gevraagd wordt van het aankoopbedrag. De kosten die bij de handelaar in rekening worden gebracht, worden door die handelaar doorberekend aan de klant die met gebruikmaking van zijn creditcard een vliegticket koopt. Ook in Nederland wordt een beperking van de door handelaren in rekening te brengen kosten in regelgeving geïntroduceerd zodra de nationale wetgeving ter implementatie van de Europese consumentenrichtlijn³ in werking treedt. De eerste stappen om deze richtlijn te implementeren zijn gezet: de Raad van State heeft onlangs advies uitgebracht. De verwachting is dat kort na het kerstreces het wetsvoorstel en de memorie van toelichting naar Uw Kamer verzonden zullen worden. In antwoord op uw tweede vraag kan ik u melden dat op grond van deze richtlijn handelaren (waaronder in dit geval de luchtvaartmaatschappijen kunnen worden begrepen) niet meer kosten in rekening mogen brengen aan hun klanten dan de werkelijk door hen gemaakte kosten die verband houden met het gekozen betaalmiddel. Dit verbod geldt op grond van artikel 3, onderdeel k, juncto artikel 19 ook voor het passagiersvervoer.

Mijn verwachting is dat de hiervoor geschetste lijn uit de Europese consumentenrichtlijn zal worden doorgetrokken naar de richtlijn betaaldiensten⁴ die binnenkort wordt herzien. Een voorstel van de Europese Commissie voor herziening van de richtlijn betaaldiensten wordt verwacht in het voorjaar van 2013. In de onderhandelingen zal ik mij inzetten voor een duidelijke regeling over de kosten die handelaren aan hun klanten in rekening mogen brengen ter zake van de gekozen betaalmethode.

In antwoord op uw vierde vraag meld ik dat er wettelijk nog geen beperking is gesteld aan de kosten voor betalingsverkeer die door handelaren bij hun klanten in rekening kunnen worden gebracht. De hierboven genoemde implementatie van de Europese consumentenrichtlijn zal een eerste stap zijn. Met de herziening van de richtlijn betaaldiensten en implementatie van die herziening in de Nederlandse wetgeving zal een volgende stap worden gezet. Verder is recent door het Europees Parlement een oproep gedaan aan de Europese Commissie om te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om de hoogte van creditcardkosten te begrenzen⁵. Ik zal mij er in ieder geval voor inzetten dat een dergelijk onderzoek verricht wordt.

Vraag 5 + 6

Bent u bekend met de hoge boekingskosten bij luchtvaartmaatschappijen zoals Ryanair, Easyjet, KLM en Lufthansa, bij gebruik van een creditcard oplopend tot € 15 per ticket voor een enkele reis, waarbij in sommige gevallen bovendien geen alternatieve kosteloze betaalwijzen voorhanden zijn? Wat is uw mening over deze hoge boekingskosten?

Deelt u de mening dat het ongewenst is dat bij boekingen alleen met dure creditcards kan worden betaald en er geen alternatieven voorhanden zijn?

Bent u bereid hierover in gesprek te gaan met de sectoren en te bevorderen dat er ook goedkopere en / of gratis betalingsalternatieven worden aangeboden?

³ Richtlijn 2011/83/EU van het Europees parlement en de Raad van 25 oktober 2011 betreffende consumentenrechten, tot wijziging van Richtlijn 93/13/EEG van de Raad en van Richtlijn 1999/44/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijn 85/577/EEG en van Richtlijn 97/7/EG van het Europees Parlement en de Raad, Pb L 2011/304.

⁴ Richtlijn 2007/64/EG van het Europees parlement en de Raad van 13 november 2007 betreffende betalingsdiensten in de interne markt tot wijziging van de Richtlijnen 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG en 2006/48/EG, en tot intrekking van Richtlijn 97/5/EG, Pb L 2007/319.

⁵ European Parliament resolution of 20 November 2012 on «Towards an integrated European market for card, internet and mobile payments» (2012/2040(INI)).

Antwoord 5 + 6

Het is mij bekend dat de kosten voor betaling van een vliegticket hoog kunnen zijn indien als betaalmiddel voor de creditcard gekozen wordt. Ik acht het daarom een zeer goede ontwikkeling als klanten kunnen kiezen uit meer betaalmiddelen, zodat zij hoge boekingskosten kunnen vermijden door voor een andere betaalwijze te kiezen. Het is aan handelaren te bepalen welke betaalmethoden ze aanbieden en aan de consument om hiervan al dan niet gebruik te willen maken. In de praktijk is dit bij zeer veel handelaren, waaronder sommige luchtvaartmaatschappijen, ook mogelijk, juist omdat hier door klanten aan gehecht wordt. Ik heb onlangs, in de meest recente bijeenkomst van het Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer, onder verwijzing naar deze Kamervragen, aandacht gevraagd voor het belang dat consumenten meer betaalwijzen hebben om uit te kiezen. Uiteraard ben ik graag bereid dit signaal in de toekomst verder uit te dragen als daar aanleiding voor is.

Vraag 7

Bent u bekend met de aanbeveling van de Stichting Reclame Code⁶ in de zaak tussen Ryanair en ANVR waarin de Stichting oordeelde dat de onvermijdbare boekingskosten bij Ryanair ook in de advertentieprijs moesten worden meegenomen? Deelt u de mening dat deze onvermijdbare kosten in de prijs moeten worden meegenomen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke wijze wilt u dit afdwingen?

Antwoord 7

Ja, de uitspraak van de Stichting Reclame Code is mij bekend. Onvermijdbare kosten behoren in de prijs te worden meegenomen zodat de consument in staat wordt gesteld een reële prijsvergelijking te maken van de aanbiedingen op de markt. Er is verschillende wet- en regelgeving die hierbij relevant is. In dat licht zij gewezen op artikel 23 van Verordening 1008/2008 met betrekking tot prijstransparantie (op het tijdstip van publicatie van de prijs van het vliegticket moeten alle onvermijdbare kosten en heffingen daarbij vermeld worden) en afdeling 3A van titel 3 van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek, welke afdeling betrekking heeft op oneerlijke handelspraktijken. De Consumentenautoriteit ziet toe op de naleving van deze wetgeving door de reisbranche en handhaaft waar nodig. Zo heeft de Consumentenautoriteit in haar Agenda «ondoorzichtige prijzen in de reisbranche» als aandachtsgebied voor 2012–2013 benoemd. De Consumentenautoriteit wil dat consumenten duidelijker geïnformeerd worden over de prijs van het standaardaanbod. Dit betekent dat duidelijk dient te zijn wat is inbegrepen in dit aanbod.

In dat kader consulteert de Consumentenautoriteit stakeholders over een aantal uitgangspunten voor prijstransparantie en binnenkort brengt zij deze onder de aandacht van de branche.

⁶ Stichting Reclame Code. Aanbeveling n.a.v. klacht ANVR over Ryanair. Link: <https://www.reclamecode.nl/webuitspraak.asp?ID=51558&acCode>